

Ron je sedmiletý kříženec rotvajlera. Je hodný, netáhá na vodítku, vhodný i ke starším lidem. Sloužil jako hlídač pes, ale hlídače nahradilo technické zabezpečení a neměl se o něj již kdo starat.

RON

Monika Martinková a Beník, dvanáctiletý jorkšírský teriér, který už našel domov. Další chlupáci na své lidi ještě čekají.

Monika Martinková:

Novým majitelům pomáháme

O Čechách se říká, že jsou národem pejskařů. Mnoho chlupáčů ale přesto nachází azyl v útulku. Jedním z nich je i Lesan v Kralupech nad Vltavou, kde pracuje Monika Martinková.

Ošetřovatelkou psů v útulku Lesan (Utulek-kralupy.estranky.cz) se Monika Martinková stala díky jeho zakladateli Vítu Humplovi před čtvrtstoletím, v roce 1997. Od roku 2001 je jeho provozovatelkou. „Sice jsem vyučena v oboru kuchař-číšník a pracovala jsem dříve jako servírka, ale věděl o mně, že mám ráda psy a oni mě,“

vypráví Monika. „Od puberty jsem toužila po tom, mít tři děti a hodně psů, což se mi beze zbytku splnilo. Jako dítě jsem doma měla dva kokršpaněly a německého ovčáka, takže nějakou praxi jsem již měla. Zpočátku to nebylo jednoduché, měla jsem dvě děti ve školkovém věku, pak se mi narodil ješ-

tě třetí syn. Manžel taky nebyl mou prací nijak nadšen, ale pro mne to bylo velké lákadlo a výzva. Všichni synové se naučili již od dětského věku zacházet správně se psy, neměli z nich strach a dojímalo mne, jak ten nejmladší už od útlého věku se mnou rád pracoval a pomáhal mi. Dnes už si

Díky e-shopu zaplatí třeba veterináře

manžel dávno zvykl a synové jsou už dospělí, tak je to v tomto ohledu jednodušší.“ Útulek Lesan je zařízením města Kralupy nad Vltavou, podobně jako jiné útulky provozují jejich obce. Samozřejmě je ale možné jim přispět. Lesan má i e-shop s originálními šperky. „E-shop byl nápadem naší webmasterky Dany Bočkové. Založila ho již před dva-

nácti lety proto, abychom mohli vybudovat vnitřní vytápěné kotce pro štěňata, staré a nemocné psy, což se nám podařilo. E-shop od té doby sama provozuje a na prostá většina šperků je její výroby. Dnes díky němu hradíme část veterinárních výdajů či účtů za elektřinu," říká Monika.

Útulek pro pejsky zažil i dramatické chvíle. Je na kopci a před několika lety ho smetl orkán Emma. „Když jsem přijela do útulku a viděla, jak tam cáry plechu visí ze střechy, kotce jsou zkroucené, rozbořené, bez střech, těžká železná brána a jeden kotec byly dokonce sto metrů v poli, vyděšení psi lítají po útulku a dva pracovníci, kteří tam byli v tu dobu přítomni, jsou v šoku a téměř neschopni slova, úplně mne to přemohlo a zlomilo. Jako zážrak vnímám to, že všichni psi přežili,“ vzpomíná Monika. „Naštěstí Dana Bočková rychle zareagovala a poprosila o pomoc média, takže za pár desítek minut se sjížděli hodní lidé, kteří si psy rozebrali do dočasné péče do svých domovů. Útulek jsme pak pomocí dobrovolníků dávali po víkendech dohromady. Bylo to sice nesmírně namáhavé, ale podařilo se. Na tu lidskou pospolitost a pomoc moc ráda vzpomínám. Lidé přijížděli o víkendech na brigády, někdo navařil kotlet guláše a přivezl, každý pomáhal, jak mohl. Pamatuji na partu žen s těžkým stavebním nářadím, jak zručně vrtaly kotvy do betonu. Bylo to obdivuhodné. Přibližně za dva měsíce bylo vše opraveno. Snažíme se teď místo zalesnit, aby stromy a keře skýtaly stín i ochranu před větrem. Ale když hodně fouká, bojíme se tu. Tohle už člověk z hlavy nevymaže.“

Velký zájem o pejsky se zvedl, když před dvěma lety přišel covid a s ním i lockdown. „Přicházelo hodně zájemců adoptovat

Kuky je sedmiletý krizelec zachráněný z velmi nevhodných podmínek. Je to klidný, nekonfliktní pes, který si rád přijde pro podrbání, na vodítku se nechá odvést do kotce a na přivolání přijde.

KUKY

útulkové psy,“ vypráví Monika. „Lidé měli dostatek volného času, který začali trávit v přírodě. Psi parťák jim dodával nejen dobrou náladu, ale rozpouštěl i případné úzkosti a trápení, která tou dobou přicházela. Tehdy nám tu zůstali jen psi s velkým handicapem, ostatní si lidé rychle rozebrali. Podobná byla situace i v ostatních útulcích. Nové majitele jsme vždycky pečlivě vyzpovídali, aby se nám pejsci nevraceli zpět. A nevrátil se nám ani jeden! Nyní již pečujeme o obvyklý počet psů. Hodně jich máme přímo od majitelů, ale je to ze sociálních či zdravotních důvodů, stejně ja-

ko tomu bylo dříve.“ Aby se pejskové nevraceli do útulku, věnuje se Monika s kolegy také osvětě. „Práci s dětmi vnímáme jako důležitou. Pes už není jen užitečný pomocník, lovec a hlídač, ale většina lidí ho má jako přítele, člena rodiny a tomu odpovídá i správná péče o něj. Zároveň je třeba, aby děti pochopily, že je to závazek na celý život psa, že to není hračka, kterou lze odložit, když se omrzí, a potřebuje denně i velkou dávku pohybu.“

Psi útulek si někteří lidé představují jako místo, kde jsou psi jen zavření v klecích a čekají, zda se jich někdo ujme. To je ale velký

omyl. Ošetřovatelé se jim hodně věnují a chlupeče chodí venčit i dobrovolníci. Kdo má rád psy, ale z nějakých důvodů si nemůže žádného vzít domů, může se takovým dobrovolníkem stát třeba v útulku blízko svého bydliště. „Přicházejí jednotlivci, rodiny, ale někdy i celé kolektivy lidí, kteří to často pojímou jako cíl výletu,“ říká Monika.

„Velmi nás to těší a psům to samozřejmě prospívá. Pohyb je pro fyzickou a psychickou kondici psa nutností, ale psi si také zvykají na různé lidi, ti plaší se osmělují a jiní se naučí chůzi na vodítku.“ A lidé, kteří si pejska adoptují, na něj nezůstanou sami. „Novým majitelům našich adoptáčků samozřejmě poskytujeme pomoc a radu, pokud mají s něčím problém, ale rovněž hlídání psů v době dovolených. Máme pro ně i skupinu na Facebooku, kam nám píší a posílají fotky. Dmeme se pýchou nad úspěchy našich svěřenců, někteří z nich dokonce sbírají medaile v psích sportech či záchranářině. Aktivní život s pánem je pro ně ten největší luxus, jaký jim lze dopřát.“

■ **kaš**

Covid zvedl zájem o pejsky

BRIXI

Brixí je pětiletá fena německého ovčáka, hodná, kontaktní, hravá, v autě je vzorná.

Na vodítko zvyklá. Je spíš vítací typ, byla zvyklá venku.